

TARTU ÜLIKOOL
Arvutiteaduse instituut
Informaatika õppekava

Marilin Mättik

Veebilehe loomine Spordiklubile Villu

Bakalaureusetöö (9 EAP)

Juhendaja(d): Vambola Leping

Tartu 2019

Veebilehe loomine Spordiklubile Villu

Lühikokkuvõte:

Bakalaureusetöö eesmärk on luua veebileht Spordiklubile Villu MTÜle. Töö sisaldab kolme hetkel kõige populaarsema sisuhaldustarkvara võrdlust. Lisaks on töös välja toodud kliendipoolsed funktsionaalsed ning mittefunktsionaalsed nõuded veebilehele. Töös on kirjeldatud valminud veebilehte ning selle valmistamiseks kasutatud pistikprogramme. Samuti testiti lõpetuseks valminud veebilehte ning määrati kindlaks kas kliendi nõuded said täidetud.

Võtmesõnad:

Villu Club, sisuhaldustarkvara, Joomla, veebileht

CERCS: P175 Informaatika

Website for Spordiklubi Villu

Abstract:

The goal of this theses is to create a website for Spordiklubi Villu MTÜ. The thesis contains a comparison of three most popular content management systems at the moment. Also the thesis contains functional and non-functional requirements for the website. There is also a description of each tab and plugins that were used to make the website. The created website is tested afterwards to see if it meets the requirements.

Keywords:

Villu Club, content management system, Joomla, web page

CERCS: P175 Informatics

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Sisuhaldustarkvara	6
1.1 WordPress.....	6
1.2 Joomla.....	8
1.3 Drupal	8
2. Kliendi nõuded	10
3. Kasutatud tehnoloogiad.....	12
3.1 Kujundusmall	12
3.2 Facebooki ajajoone pistikprogramm	13
3.3 Piltide pistikprogramm	13
3.4 Galerii pistikprogrammi	13
3.5 Kontakteerumise pistikprogramm	14
3.6 Google Mapsi pistikprogramm.....	14
4. Veebilehe kirjeldus.....	15
4.1 Veebilehe päis	15
4.2 Veebilehe jalus	16
4.3 Veebilehe avaleht	17
4.4 Veebilehe vaheleht Meist	17
4.5 Veebilehe vaheleht Galerii	18
4.6 Veebilehe vaheleht Teenused	19
4.7 Veebilehe vaheleht Meedia	20
4.8 Blogi	21
4.9 Kontakt	22
5. Testid.....	23
5.1 Veebibrauserite test	23

5.2	Lehe kiiruse test.....	23
5.3	Mobiilisõbralikkuse ja dünaamilisuse testid	24
5.4	Jõudlustest	25
6.	Kokkuvõte	26
7.	Viidatud kirjandus	27
	Lisad	30
I.	Vaheleht Meist	30
II.	Litsents	31

Sissejuhatus

Spordiklubi Villu MTÜ on 1993. aastal asutatud spordiklubi, mis tegeleb põhilisest autosportiga. Spordiklubi peamisteks tegevusaladeks on võistluste korraldamine, võistlusautode ehitamine, hobikrosside korraldamine, võistlusautode hooldamine ja logistika. Lisaks pakuvad nad ka transporditeenust kaubikuga.

Paar aastat tagasi oli spordiklubil olemas funktsioneeriv koduleht, kuid selle server kadus koos veebisaidi sisuga. Vana veebilehe hävimine on põhjus, miks MTÜ vajab uut kodulehte. Spordiklubi sooviks on, et uue veebilehe loomine oleks võimalikult väikse kuluga. Sellest tulenevalt on töö eesmärgiks luua Spordiklubi Villu MTÜle nende poolt esitatud nõuetele vastav koduleht. Kodulehe loomisel kasutatakse sisuhaldustarkvara Joomla ning selle tasuta kättesaadavaid pistikprogramme.

Töö koosneb viiest peatükist. Töö esimeses peatükis tutvustatakse mis on sisuhaldustarkvara ning tutvustatakse hetkel kolme kõige populaarsemat sisuhaldustarkvara – WordPressi, Joomla ja Drupali. Teises peatükis on välja toodud kliendi funktsionaalsed ning mittefunktsionaalsed nõuded. Töö kolmandas peatükis antakse ülevaade kasutatud tehnoloogiast ning kasutatud pistikprogrammidest. Neljandas peatükis kirjeldatakse valminud Spordiklubi Villu MTÜ kodulehte vahelehtede kaupa. Töö viimases peatükis testitakse loodud veebilehte ning tehakse kindlaks, kas see valmis vastavalt kliendi nõuetele.

1. Sisuhaldustarkvara

Järgnevad kaks lõiku tuginevad G. Horsmani artiklil [1]. Sisuhaldustarkvara on loodud selleks, et oleks võimalik hoiustada ja koordineerida digitaalset sisu veebis. Üldiselt koosnevad need süsteemid kahest põhikomponendist: *front-end* veebiliidesest ja *back-end* sisuhaldusvahendist. Viimane põhineb sageli andmebaasil. Sisuhaldustarkvarade eelisteks on madalad ülalpidamiskulud ja maksumus. Lisaks ei nõua sisuhaldustarkvara kasutajalt kõrget tehnilist taipu ega erioskusi. Mitmed praegused sisuhaldustarkvarad pakuvad kliendile terviklikku lahendust. See tähendab seda, et klient ei pea nullis üles ehitama oma veebilehte ning veebilehe loomiseks ei ole vaja tehnilisi teadmisi ja koodikirjutamise oskust. Lehe tegemine võtab vaid mõne minuti ning kasutajal on võimalus luua ükskõik milline veebileht.

Mõne sisuhaldustarkvara puhul on võimalik hoiustada oma lehte lokaalselt. Näiteks lubavad seda Wordpress, Joomla ning Drupal. Nende puhul on kasutajal võimalik alla laadida lokaalne versioon sisuhaldustarkvarast ning seadistada oma leht veebiühendusega. See on võimalik tänu serveri pinu rakendusele. Vältimaks probleeme dünaamiliste IP-aadressidega saab kasutaja osta kas staatilise IP-aadressi või rakendada dünaamilise domeeninime serveri. Lokaalselt hoiustatud lehe üheks eeliseks on, et kasutaja pääseb ligi kõikidele lehe logi failidele. Kasutaja näeb nii lehel hetkel toimuvat kui ka lehe salvestatud ajalugu. Küll aga on see eeliseks ainult siis, kui kasutaja on ise hoolikas ja seadistab lehe logisid salvestama. Kui kasutaja logisid ei salvesta, siis on lehe mujal hoiustamine mõistlikum.

2019. aasta aprilli statistika järgi on kolm kõige populaarsemat sisuhaldustarkvara Wordpress, Joomla ja Drupal [2]. Need kolm omavad üheskoos 69% turuosast, sealhulgas 60,6% turuosast kuulub WordPressile, 5,1% Joomlaile ning 3,3% Drupalile [3].

1.1 WordPress

WordPressi esimene versioon avalikustati 2003. aastal. WordPressi peamine keel on PHP ning sellel on SQLil põhinev andmebaas [2]. Seda kasutavad mitme tuntud ettevõtte veebilehed. Näiteks on CNNi, The New York Timesi, eBay, Sony, The Rolling Stones'i ning Microsoft Newsi lehed rajatud WordPressi abil [4].

Järgnevad kaks lõiku tuginevad WordPressi kodulehele [5]. WordPressi kasutamine maksab kuni 45 eurot kuus olenevalt sellest millise paketi kasutaja valib. Tasulise paketi puhul tuleb kasutajal maksta arve ükskord aastas. Tasuta saab luua sellise veebilehe, millel on Word-

Pressi alamdomeeni, WordPressi reklaamid, 3GB mäluruumi, võimalus muuta algeliselt disaini ning mitmeid tasuta kujundusmalle. 3€ kuus maksvas Blogger paketi saab kasutaja lisaks eelnevalt mainitule 6GB mäluruumi, eemaldada WordPressi reklaame, .blog domeeni ning emaili teel kasutaja tuge. 5€ kuus maksvas Personal paketi saab kasutaja lisaks eelnevale tasuta domeeni ning ligipääsu täielikule kasutajatoele. 8€ kuus maksval Premium paketil on lisaks eelnevale ka kasutajal 13GB mälu, piiramatul ligipääsul kujundusmallidele, võimalus muuta täielikult disaini, lisada reklaame oma veebilehele, võimalus planeerida oma sotsiaalmeedia postitusi ning õigus kasutada tööriista, millega on lihtne videoid veebilehele lisada.

25€ kuus maksva Business paketi puhul on kasutajal lisaks eelnevale piiramatul mälu, võimalus kasutada Google Analytics teenust, mis aitab analüüsida veebilehte külastajaid. Business pakett sisaldab ka WordPressi tootemargi eemaldust veebilehe jalusest, võimalust kasutada otsingumootori optimeerimise tööriistad, võimalust installida pistikprogramme ning kasutada kujundusmalle. Kõige kallima ehk 45€ kuus maksva eCommerce paketi eest saab kasutaja e-kaubandus lahenduse. See tähendab, et lisaks eelnevalt mainitule saab kasutaja ligipääsu ka edasiarenenud e-kaubandus funktsionaalsustele. Näiteks on kasutajal ligipääsul lahendustele, mis aitavad lihtsalt korraldada kaupade transporti kliendini kasutades selleks populaarseimate logistikaettevõtete teenuseid. Kasutajal õigus müüa lehel piiramatul arvul teenuseid ning kaupu. Samuti saab kasutaja kasutada spetsiaalseid e-poodide jaoks loodud teemasid.

Järgnev lõik põhineb N. Schäferhoffi artiklil [2], kui pole viidatud teisiti. WordPressi suurimaks eeliseks on kasutusmugavus. Kasutaja saab luua lehe viie minutiga ning lehe muutmiseks saab kasutada graafilist kasutajaliidest ja tirida lehel kuvatavad elemendid õigetes kohtadesse. Postituse tegemine on samuti tehtud kasutaja jaoks väga lihtsaks, selle raskusaste on samaväärne Facebooki postitamisele. Kasutaja peab lihtsalt kirjutama teksti ning tekst lisatakse lehele, ilma et kasutaja peaks ridagi koodi kirjutama. Tänu sellele, et WordPressil on väga palju kasutajaid, on murede korral väga lihtne abi saada, sest on WordPressile suunatud foorumeid on palju. Lisaks on ka WordPressi kodulehelt leitavad WordPress Codex, arendaja dokumentatsioon ning käsiraamatud [6-8]. WordPressi uuendatakse iga 3-4 kuu tagant, mis tähendab, et WordPressi hooldatakse pidevalt ning tänu sellele parandatakse kiirelt ka programmivead. Kuna WordPress on niivõrd populaarne, siis on see ka sageli langenud rünnakute ohvriks ning seetõttu on pööranud WordPress suurt rõhku turvalisusele. Enamik turvaaukude tulevad praegu kolmanda osapoolte pistikprogrammidest, mitte

WordPressi tarkvarast endast. Ohuks on ka kasutajad, kes kasutavad ebaturvalisi parooli või ei uuenda oma WordPressi versiooni või veebilehel kasutatavaid pistikprogramme piisavalt tihti.

1.2 Joomla

Esimene Joomla versioon avaldati 2005. aastal ning oli siis sisuhaldustarkvara Mambo haru (inglise k. *fork*) [2]. Joomla on avatud algkoodiga ning WordPressile sarnaselt on Joomla arenduskeeleks PHP ning kasutatakse SQL andmebaasi [2]. Joomlaal põhinevateks veebilehtedeks on näiteks Guru99, ExtendOffice ning Michael Phelps – MP Brand [9-10].

Järgnev lõik tugineb N. Schäferhoffi artiklile [2], kui pole viidatud teisiti. Keskmise tehnikataipliku inimese jaoks on Joomla üsna kergesti õpitav ning oma keerukuselt on ta WordPressi ning Drupali vahepealne. Joomla paigaldamine on sarnane WordPressile. Kasutaja peab alla laadima tarkvara, laadima selle üles oma serverisse ning jooksutama installeerimise skripti. Samas on olemas ka teenusepakkujaid, kelle teenust kasutades on võimalik Joomla installeerida vaid ühe nupu vajutusega. Joomlaal ka mugav graafiline kasutajaliides, kus on võimalik lisada ning muuta veebilehel olevat sisu ning tänu sellele on võimalik veebilehte hallata koodi kirjutamata. Lisaks on Joomla otsingumootori sõbralik. Sellel loodud veebilehed on kasutatavad ka mobiilis ning sellel on mitmekeelne kasutajaliides [11]. Joomla uuendatakse sagedamini kui WordPressi. Iga 1-3 kuu tagant tuleb välja uus Joomla versioon väiksemate muudatustega ning kord aastas tuleb suurem versiooniuuendus. Küll aga on Joomla juures negatiivne see, et suur osa lisadest on tasulised.

Sarnaselt WordPressile on Joomlaal olemas ametlik dokumentatsioon ja abiportaal, kus saab küsida küsimusi ning tehnilist abi oma muredele [2]. Joomla kogukond on väiksem kui WordPressil, kuid sellegi poolest on võimalik leida mitmeid blogipostitusi Joomla kohta ning on olemas ka tasulised kursused Joomla õppimiseks [2]. Lisaks on olemas Joomla kodulehel ka tasuta kursuseid Joomla õppimiseks [12].

1.3 Drupal

Drupal sai alguse juba 2000. aastal, kuid alles 2001. aastal jõudis see tarkvara laiema avalikuse ette kui avalikustati Drupali esimene versioon [13]. Seega on Drupal töös võrreldavatest sisuhaldustarkvaradest olnud turul kõige kauem. Drupalit kasutatakse kõige enam luues suuri veebilehti, mis peavad vastu pidama väga suurele hulgale külastajate arvule [2].

Sarnaselt WordPressile ja Joomlaile põhineb ka Drupal PHP-l [2]. Drupali tarkvara kasutavad näiteks Pinterest, NBA ning League of Legends'i kodulehed, MTV UK ning BBC [14-15].

Järgnev lõik tugineb N. Schäferhoffi artiklil [2]. Drupal on WordPressi ja Joomlaiga võrreldes kõige tehnilisem sisuhaldustarkvara ning sarnaselt teistele töös käsitletud sisuhaldustarkvaradele on Drupal avatud lähtekoodiga tarkvara. Seega on Drupali miinuseks tavakasutaja jaoks see, et Drupali kasutamine nõuab tehnilist taipu ning selle selgeks õppimine võtab enim aega. Drupalit kasutades peab kindlasti olema tuttav PHP, HTML ja mõne teise programmeerimiskeelega, sest lehe uuendamiseks on sageli vaja ka teha muudatusi koodis. Drupali installeerimisesarnaselt WordPressi ja Joomlaiga. Varasemalt oli Drupali kasutajaliides kõige keerulisem ja segasem, kuid viimasel ajal on seda muudetud kasutajale lihtsamaks ja paremini mõistetavaks.

Drupal laseb välja igakuiselt programmivigade ning turvalisuse uuendusi ning lisaks tuleb iga kuue kuu tagant välja väike tarkvara uuendus [16]. Järgnevad laused tuginevad N. Schäferhoffi artiklil [2]. Drupali kogukond on küll väiksem kui Joomlaal ning WordPressil, kuid probleemide korral on ka Drupalil olemas avalik dokumentatsioon ning foorumid, kust abi leida. Drupali eeliseks on see, et kõik asjad on muudetavad ning nii on võimalik luua täpselt selline veebileht nagu soovitud on. Lisaks on Drupaliga loodav leht mastaabitav ning see on kiire laadimiskiirusega. Eelnevalt mainitud sagedased turva uuendused on samuti Drupali tugevuseks. Drupal pöörab turvalisusele palju tähelepanu ning kui avastatakse mõni turvaauk, siis kirjutatakse sellest ka koheselt nende ametlikul veebilehel. Lisaks on olemas ka lisasid, mis võimaldavad jälgida lehe turvalisust ning annavad märku kui kuskil on mõni turvanõrkus.

2. Kliendi nõuded

Kliendil puudus alguses selge visioon, milline veebisait välja võiks näha ning mis seal täpselt olema peaks. Selletõttu tehti esmalt kliendiga kohtumine, kus arutati üldiselt millised funktsionaalsused veebilehel olla võiks. Pärast esimest kohtumist loodi veebilehe vahelehed, otsiti disainimall ning mõned pistikprogrammid. Teisel kohtumisel näidati kliendile tehtud tööd, arutati millised osad tehtud tööst jäävad kasutusse. Lisaks pandi kirja lõplikud ja täpsed funktsionaalsed ning mittefunktsionaalsed nõuded. Kolmandal, neljandal ning viiendal kohtumisel näidati kliendile edusamme ning saadi tagasisidet tehtud töö kohta.

Kliendiga suhtlust toimus eelkõige kohtumistel, kuid vajadusel ka meili teel ning kiiremate küsimuste korral Facebooki vahendusel.

Järgnevalt on toodud kliendi funktsionaalsed nõuded.

- Leht üldiselt
 - Lehe külastajal on igalt vahelehelt ligipääs kõikidele teistele vahelehtedele.
 - Lehe külastaja saab igalt vahelehelt minna klubi Facebooki lehele vaid ühe klikiga.
 - Lehe külastaja näeb igal vahelehel klubi logo.
 - Lehe disain on minimalistlik.
 - Lehe külastaja võiks saada tõlkida tervet veebilehe sisu inglise keelseks, kuid see ei ole prioriteetne nõue.
- Avaleht
 - Lehe külastaja näeb klubi üldist tutvustust.
 - Lehe külastaja näeb arvutis klubi Facebooki lehe ajajoont.
- Meist
 - Lehe külastaja saab lugeda klubi ajaloo kohta.
 - Lehe külastaja näeb kõikide sõitjate parimaid tulemusi.
 - Lehe külastaja saab lugeda kõikide sõitjate tutvustust.
- Galerii
 - Jaguneb piltide ja videote vahelehtedeks.
 - Piltide vahelehel saab lehe külastaja vaadata galeriis olevaid pilte.
 - Videote vahelehel saab lehe külastaja vaadata galeriis olevaid videoid.
 - Lehe külastaja saab nii piltide kui videote vahelehel kasutada liugur (inglise k. *slider*) süsteemi kasutavad galeriid.

- Meedia
 - Lehe külastaja näeb loetelu aastate järgi sorteeritud meediakajastustest.
 - Lehe külastaja saab klikkida internetis leiduvatele meediakajastusele ning ta suunatakse ümber algallikale.
- Teenused
 - Lehe külastaja näeb, et klubi pakub autospordi abi teenust.
 - Lehe külastaja näeb, et klubi pakub ürituste korraldamise teenust.
 - Lehe külastaja näeb, et klubi pakub autoremondi teenust.
 - Lehe külastaja näeb, et klubi pakub transpordi teenust.
- Blogi
 - Lehe külastaja saab lugeda klubi poolt loodud blogipostitusi.
 - Lehe külastaja näeb blogi postituste listi, mis on sorteeritud nii, et uuemad postitused on kuvatud lehe ülemises osas.
- Kontakt
 - Lehe külastaja saab saata klubile meili, mis jõuab klubi meili aadressile.
 - Meili saatmise kohustuslikuks väljadeks on: saatja nimi, saatja e-mail, kirja sisu ning kontaktivormil on roboti tuvastus.
 - Lehe külastaja näeb kolme juhatuse liikme kontaktandmeid.
 - Lehe külastaja võiks vahelehel näha ka Google Mapsi kaardilt klubi asukohta, kuid see ei ole prioriteetne nõue.

Järgnevalt on toodud kliendi mittefunktsionaalsed nõuded.

- Veebileht peab olema kasutajasõbralik ning intuitiivne.
- Veebileht peab ühilduma Google Chrome, Mozilla FireFoxi ning Internet Explorer veebibrauseritega.
- Veebileht peab kannatama vähemalt 25 samaaegset külastajat.
- Veebileht võiks olla mobiilisõbralik.

Lisaks oli kliendi soov, et veebileht valmiks võimalikult soodsalt. Nõuete täitmiseks jagati töö kolme etappi. Esmalt loodi vajalikud alamlehed, seejärel otsiti sobiv kujundusmall ning viimasena hakati vahelehe haaval funktsionaalsusi ja sisu implementeerima.

3. Kasutatud tehnoloogiad

Kliendi vanast veebilehest oli alles vaid domeeninimi ning seega tuli aidata kliendil otsida ka uus server, kus lehte majutada. Valituks osutus Radicenteri Starter pakett, mis sisaldab 150GB kettaruumi ning mis maksab 71,28€ aastas [17]. See pakett osutus valituks, sest see oli kõige odavam pakett, mille abil oli võimalik veebilehte luua. Lisaks serverile on kliendi kuluks veebilehe omamisel veel ka domeen, mille omamine maksab 9,9€ aastas. Seega on kliendi veebilehe kogukuluks 81,18€ aastas.

Kliendi jaoks oli kõige olulisem, et veebilehe loomine ning hooldamine oleks võimalikult odav ning selle tõttu otsustasime ühes kliendiga kasutada Joomla sisuhaldustarkavara. Veebilehe loomisel kasutati Joomla 3.9.6 versiooni. Seda eelkõige sellepärast, et Joomla kasutamine on tasuta. WordPressi puhul oleks lehe omamine tähendanud igakuist lisakulu. Lisaks on Joomla ka piisavalt arusaadava kasutajaliidesega, et klient saab hiljem ise hakkama lehe uuendamise ja muutmisega. Lehe loomisel oli terve aeg eesmärgiks teha leht lisakuludeta ning seetõttu olid kasutuses ainult tasuta kättesaadavad disaini mallid, lisad ning moodulid. Samas oli oluline, et kasutatavaid vahendeid pidevalt uuendatakse ning et neid lähiajal uue Joomla versiooni tõttu välja ei peaks vahetama.

Kliendi sooviks oli, et pistikprogrammid, mida kodulehe loomisel kasutatakse oleksid tasuta. Seega tuli uurida ning katsetada mitut erinevat pistikprogrammi, et leida kliendi soovidele vastavaid pistikprogramme. Samuti oli tarvis mõne pistikprogrammi puhul ka koodi natukene muuta, et kohandada see sobivaks.

3.1 Kujundusmall

Järgnevad laused tuginevad Helix Ultimate tutvustusel [18]. Kujundusmalliks valiti Helix Ultimate, sest selle arendamisel on kasutatud Bootstrap 4, mida kasutatakse ka uue Joomla 4 versiooni arendusel. Helix Ultimate headeks külgedeks veel puhas disain, mitmekeelsus, mitmekülgsus, paindlikus, regulaarsed uuendamisid, dünaamilisus ning tasuta kättesaadavus. Lisaks on kujundusmall kasutatav kõikides populaarseimates veebibrauserites nagu Google Chrome, Mozilla Firefox, Safari, Opera ning Internet Explorer [19].

Veebilehe loomisel kasutati Helix Ultimate versiooni 1.1.0. Helix Ultimate malli kasutati sest, selle disain vastas kõikidele kliendi esitatud nõuetele. Lisaks kuna tegu on kaasaegse lahendusega, siis ei pea klient lähiajal muretsema ka lehe ebaturvalisuse või vanamoelisuse pärast. Helix Ultimate'i kasutati veebilehe kõikidel vahelehtedel.

3.2 Facebooki ajajoone pistikprogramm

Facebooki ajajoone kajastamiseks kodulehe avalehel kasutati My Facebook Page pistikprogrammi 1.4 versiooni. Programm oli tasuta kättesaadav [20]. See pistikprogramm osutus valituks, sest see oli üks esimene tasuta kliendi nõuetele vastavalt töötavaid Facebooki ajajoone pistikprogramme mis leiti. Selle miinuseks on aeglane laadimiskiirus ning tulevikus võib tekkida kliendil soov see mõne parema tasulise või iseloodava lahenduse vastu vahetada. My Facebook Page pistikprogrammi kasutati veebilehe avalehel.

3.3 Piltide pistikprogramm

Mitme kõrvuti oleva pildi kuvamiseks ühel vahelehel kasutas bakalaureusetöö autor pistikprogrammi DJ-ImageSlider ning järgnev lõik tugineb DJ-ImageSlideri tutvustusel [21]. Selle pistikprogrammi eelisteks on tasuta kättesaadavus, dünaamilisus, paindlikus ning mobiilisõbralikkus. Samuti on kasutajal võimalik kasutada seda piiramatult ning see sobib Joomla 4 alfaversioniga. Töös kasutati DJ-ImageSlider'i versiooni 4.0.0.

Pistikprogramm DJ-ImageSlider osutus valituks, sest ta sobis veebilehele täpselt nii nagu klient soovis. Programm sobib ka Joomla 4 alfaversioniga ning tänu sellele saab klient kindel olla, et tema veebileht toimib endiselt vanamoodi ka uue Joomla 4 versiooniga. Lisaks on sellele pistikprogrammil väga lihtsasti loetav dokumentatsioon. DJ-ImageSlider'it kasutati veebilehe vahelehel Meist.

3.4 Galerii pistikprogrammi

Sobiva galerii leidmiseks tuli läbi vaadata mitmeid pistikprogramme kuid päris ideaalselt sobivat veel ei leitud. Klient soovis kasutada tasuta kättesaadavaid vahendeid ning hetkel kasutatav komponent vastab hetkel kõige paremini kliendi soovidele. Galeriis võimalik navigeerida liugur süsteemi kasutades, pilti kuvatakse esialgu väiksed, kuid seda on võimalik ka täissuuruses vaadata. Pildi kõrval kuvatakse pildi kirjeldus ning nupud, mis võimaldavad külastajal sotsiaalmeediasse pilti jagada. Selle pistikprogrammi suureks miinuseks on halb välja nägemine väiksematel ekraanidel. Klient veel mõtleb, kas tulevikus soovivad nad veebilehel kasutada tasulist pistikprogrammi või lasevad endale sobiva programmi teha.

Galerii tegemiseks veebilehele kasutas bakalaureusetöö autor pistikprogrammi FW Gallery Light versiooni 4.4.4. Järgnev lõik tugineb FW Gallery Light'i tutvustusel [22]. Programm on ühilduv Joomla kõige uuema ametliku versiooniga ning on tasuta kättesaadav. See on

paindlik, dünaamiline, hea dokumentatsiooniga, mitu pilti saab korraga galeriisse lisada, võimalik on teha galeriide hierarhiat ning saab lisada piltidele vesimärgi.

3.5 Kontakteerumise pistikprogramm

Veebilehele kontakteerumise vormi tegemiseks kasutati moodulit DJ-EasyContact versiooni 1.4.9. See on lihtne ning dünaamiline e-maili saatmise jaoks mõeldud moodul [23]. See kontaktivormi pistikprogramm osutus valituks, sest kliendile meeldis väga selle mooduli välimus. Pistikprogrammi disain sobis veebilehe disainiga ning seda oli kerge lehele paigutada. Lisaks oli kliendi sooviks, et kontaktivorm oleks selline, mis kaitseks kliendi postkasti robotite poolt saadetavate kirjade eest. DJ-EasyContacti kasutati veebilehe Kontakt vahelehel.

3.6 Google Mapi pistikprogramm

Veebilehele Google Mapi kuvamiseks kasutati pistikprogrammi Embed Google Map versiooni 2.1.2. Järgnevad laused tuginevad selle pistikprogrammi tutvustusel [24]. Seda rakendust on lihtne kasutada – veebilehe looja peab lisama vaid aadressi või asukoha koordinaadid. Kasutaja saab valida millist tüüpi Google Mapi lehel kuvatakse. Lehel saab kuvada järgnevaid Google Mapi versioone: tavaline, satelliit, hübriid ning maastik. Lisaks saab kasutaja määrata veebilehel kuvatava kaardi suuruse ning valida kas kaardil kuvatakse link täissuuruses kaardile. Embed Google Map pistikprogrammi kasutati Kontakt vahelehel.

4. Veebilehe kirjeldus

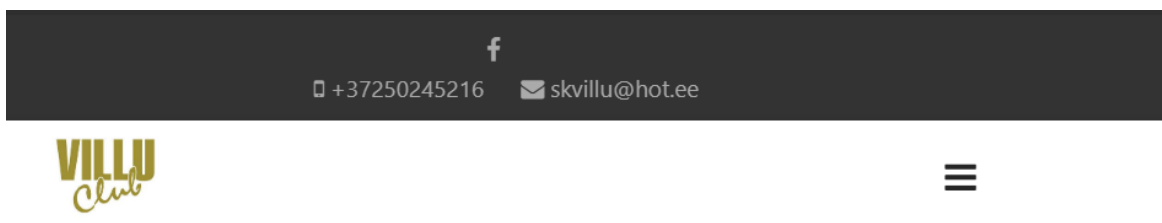
Käesolev peatükk tutvustab lühidalt uue veebisaidi alamlehti ja nende sisu. Selle peatüki käigus vaadatakse kas veebileht valmis kliendi nõuetele vastavana. Valminud veebileht on ligipääsetav aadressilt <https://www.villuclub.ee/>.

4.1 Veebilehe päis

Joonis 1. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe päis suure ekraaniga vahendis

Veebilehe päis on igal lehel samasugune. Joonisel 1 on kujutatud milline on veebilehe päis kui kasutaja külastab veebilehte suure ekraaniga vahendis. Päise ülemisel musta taustaga ribal on vasakpoolses nurgas Facebooki ikoon, mis on viide klubi Facebooki lehele. Musta taustaga riba parempoolses on kontakteerumiseks telefoninumber ning e-maili aadress. Ülemise musta riba all on valge taustaga menüüriba. Menüüriba vasakul pool on klubi logo pildina ning kui sellele vajutada ükskõik millisel vahelehel, siis suunab see kasutaja ümber avalehele lehekülje ülemisele osale. Menüüriba paremas osas on navigeerimisriba.

Joonis 2. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe päis väikese ekraaniga vahendis

Joonisel 2 kujutatud veebilehe päis, kui kasutaja külastab kodulehte väikse ekraaniga vahendit. Sellisel juhul on musta taustaga menüüribal kõige üleval Facebooki ikoon, millel vajutades kasutaja suunatakse ümber klubi Facebooki lehele. Selle all on nähtaval klubi kontaktid ehk telefoninumber ning e-maili aadress. Musta taustaga riba all on valge taustaga menüüriba, mille vasakul pool on klubi logo pildina ning millele ükskõik millisel vahelehel klikkides suunatakse kasutaja klubi avalehe ülemisele osale. Menüüriba paremal pool on aga kujutatud kolm kriipsu ning kui kasutaja vajutab sellele, siis ilmub kasutajale nähtavale menüü struktuur.

Avaleht

Meist

Galerii

Meedia

Teenused

Blogi

Kontakt

Joonis 3. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe menüü laiendatud väikse ekraaniga vahendis

Joonisel 3 on kujutatud kodulehe laiendatud menüü väikse ekraaniga vahendis, kuid samas kujutab see ka navigeerimisriba üleüldist struktuuri. Vajutades laiendatud menüül „Galerii“ vahelehe taga olevale “+”nupule, siis ilmuvad nähtavale selle vahelehe alamlehed. Vajutades paremal üleval olevale “x” nuppu, siis menüü suletakse.

Veebilehe menüü koosneb seitsmest vahelehest: Avaleht, Meist, Galerii, Meedia, Teenused, Blogi, Kontakt. Lisaks jaguneb Galerii veel kaheks alamleheks: Pildid ja Videod.

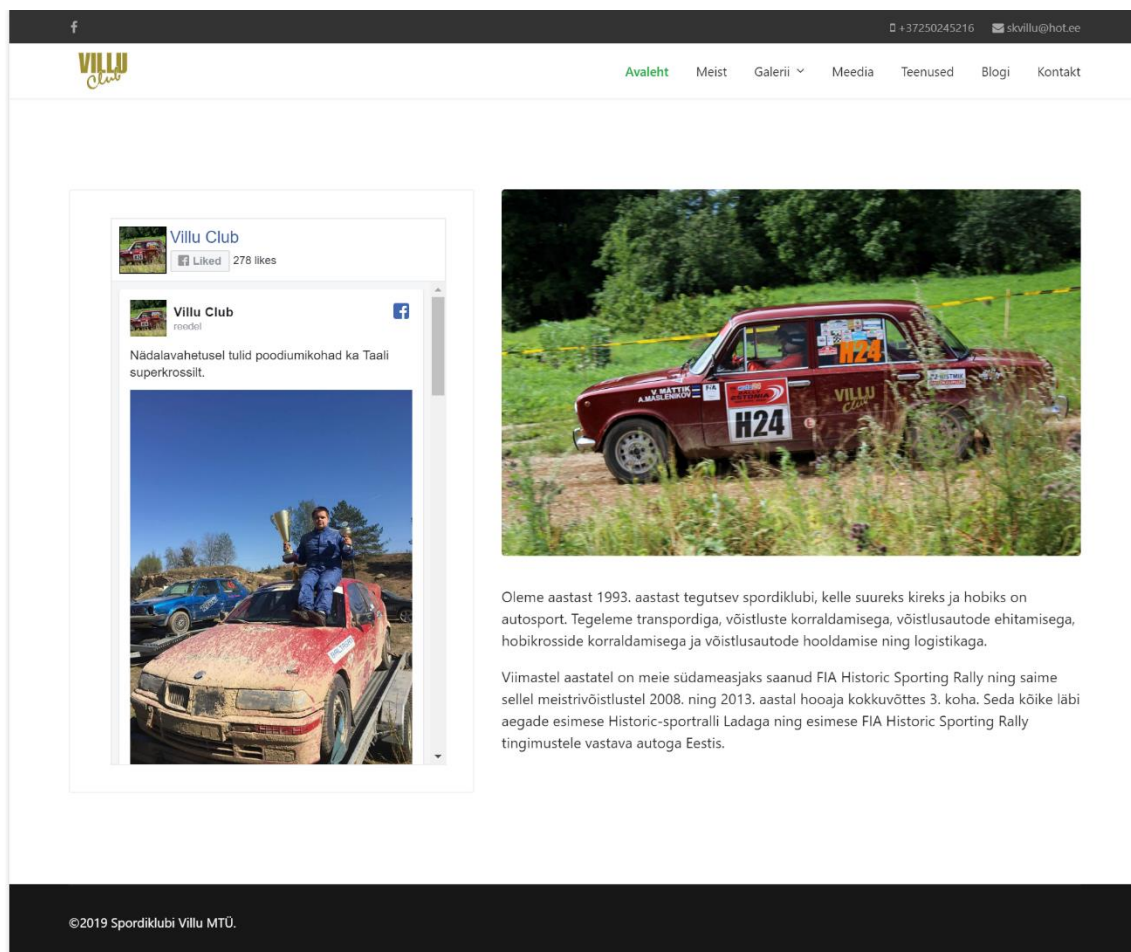
4.2 Veebilehe jalus

Joonis 4. Spordiklubi Villu MTÜ veebilehe jalus

Joonisel 4 on kujutatud veebilehe jalus, mis on igal veebilehe vahelehel ühesugune ning näeb olenemata ekraani suurusest igal seadmel välja sarnane. Jaluse vasakul pool on näha aastaarvu ning spordiklubi ametlikku nime. Jaluse paremas nurgas on nupp, millel on kujutatud noolt suunaga üles. Sellele vajutades suunatakse kasutaja hetkel lahti oleva vahelehe ülemisele osale.

4.3 Veebilehe avaleht

Joonis 5. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe avaleht

Joonisel 5 on kujutatud spordiklubi veebilehe avalehte. Avalehe vasakul poolel on näha klubi Facebooki lehe ajajoont. Lisaks on võimalik seal koheselt vajutada Facebooki lehele nuppu „Meeldib”. Nähtaval klubi Facebooki lehe meeldimiste arv. Klõpsates postituse kõrval olevale sinisele Facebooki ikoonile, avaneb kasutajal uuel vahelehel Facebookis see postitus. Vajutades sinisele kirjale Villu Club, avaneb kasutajale klubi Facebooki lehe ajajoon uuel vahelehel. Avalehe paremal poolel on kuvatud kliendi poolt välja valitud pilt ning selle all on klubi lühitutvustus.

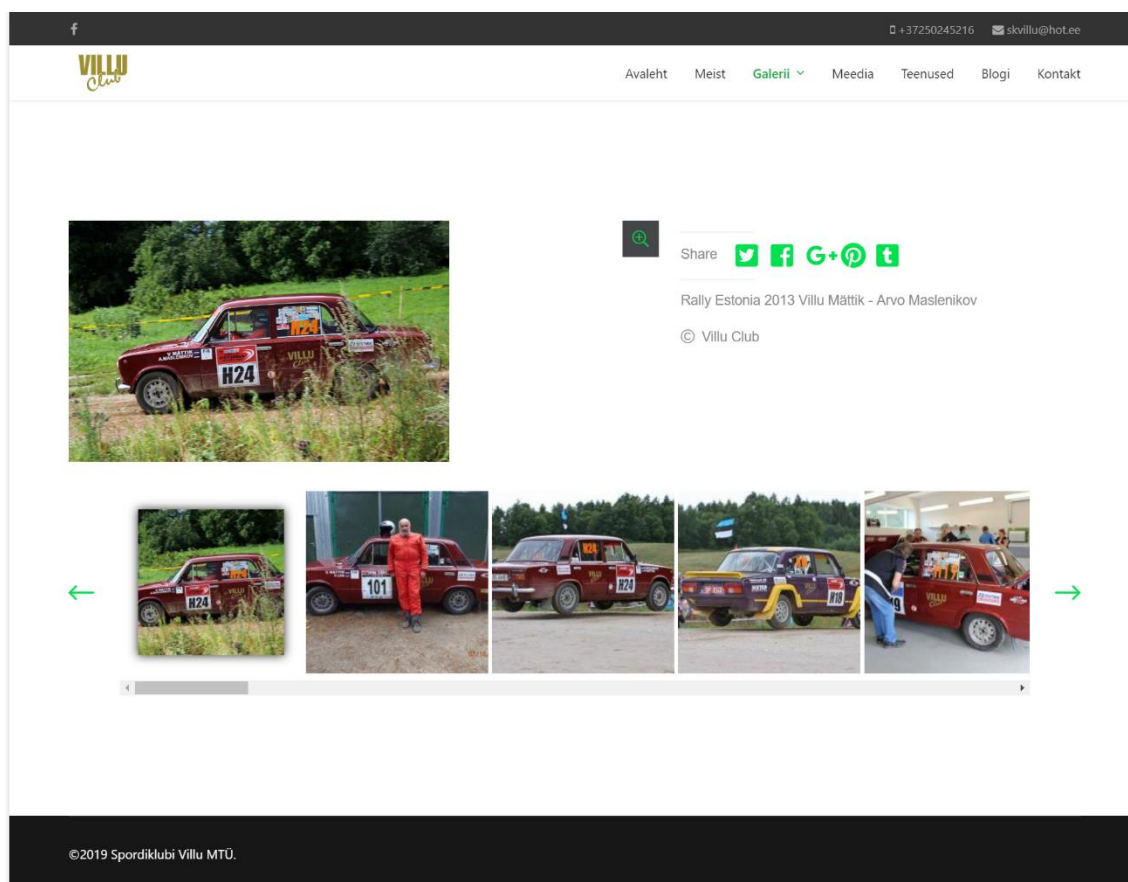
4.4 Veebilehe vaheleht Meist

Lisas 1 on kujutatud päiseta ja jaluseta spordiklubi kodulehe vahelehte Meist. Sellel vahelehe ülemises osas on kuvatud klubi tutvustus. Seejärel on nähtaval klubi parim saavutus ning selle järel on näha kolm klubiga seotud pilti. Hetkel on vahelehel kirjas kahe sportlase tutvustused, nende parimad tulemused ning kuvatud on mõlema kohta kolm nendega seotud

pilti. Kolmanda autosportlase kohta tuleb samuti veebilehele tutvustav tekst, pildid ning parimad saavutused, kuid hetkel pole klient tema koha teksti ning pilte edastanud.

4.5 Veebilehe vaheleht Galerii

Galerii on menüüribal Pildid ja Videod vahelehtede vanem ning oma vaheleht tal puudub. Kui klikkida navigeerimisribal Galeriile, siis avaneb Pildid vaheleht. Hetkel ei ole „Videod“ vaheleht kodulehel nähtav, sest klient pole veel välja valinud sobivaid videoid, mida nad sooviksid kodulehel kuvada. Videod vaheleht hakkab välja nägema täpselt samasugune nagu näeb välja Pildid vaheleht.

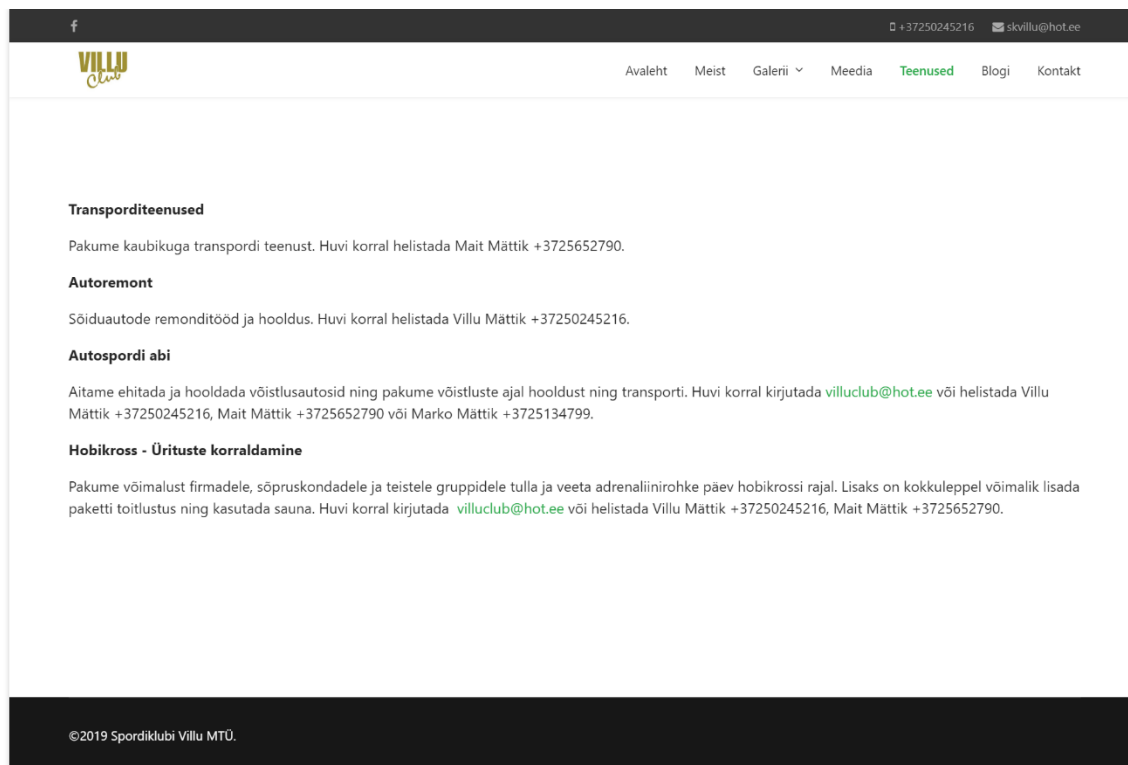

Joonis 6. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe vaheleht Pildid

Joonisel 6 on kuvatud spordiklubi veebilehe vaheleht Pildid. Vasakul üleval on kuvatud galeriis hetkel aktiivne pilt. Esialgu lehte avades on aktiivseks pildiks galeriis esimesel kohal olev pilt. Lehe keskosas on luubi ikooniga nupp, millele vajutades avaneb kasutajale hetkel aktiivne pilt täissuuruses. Nupust paremal on sotsiaalmeedias jagamise nupud, kui lehe külastaja mõnele neist vajutab, siis saab ta antud pilti oma sotsiaalmeediasse jagada.

Sotsiaalseadme nuppude all on kuvatud pildi kirjeldus. Lehe allosas on kasutajal võimalik sirvida tervet galeriid ning nooltele vajutades saab lehe külastaja antud galeriis navigeerida.

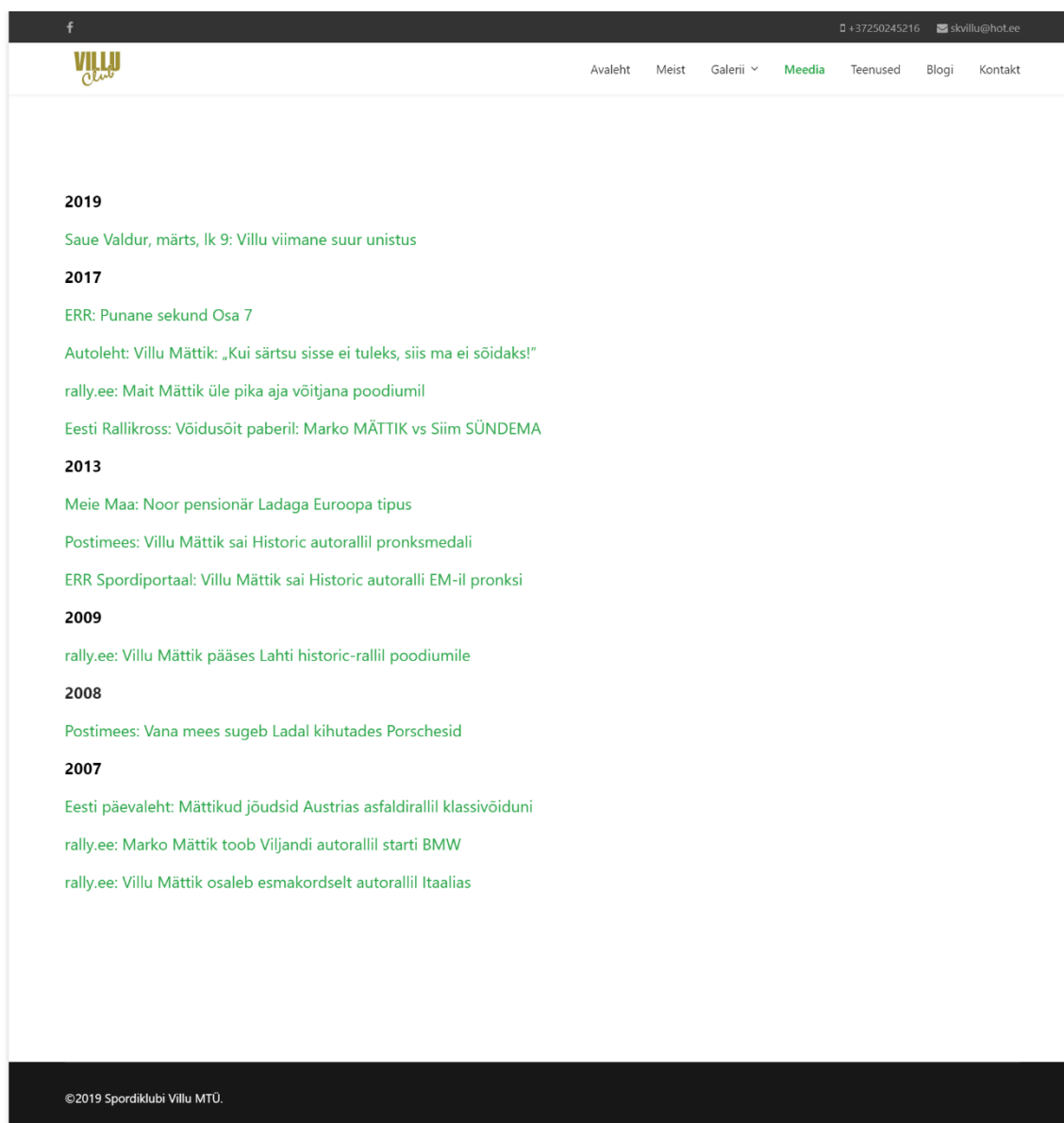
4.6 Veebilehe vaheleht Teenused

Joonis 7. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe vaheleht Teenused

Joonisel 7 on kujutatud Spordiklubi Villu kodulehe teenuste vahelehte. Sellel vahelehel on kuvatud klubi poolt pakutavate teenuste kirjeldused ning kontaktandmed, kelle poole huvi korral pöörduda.

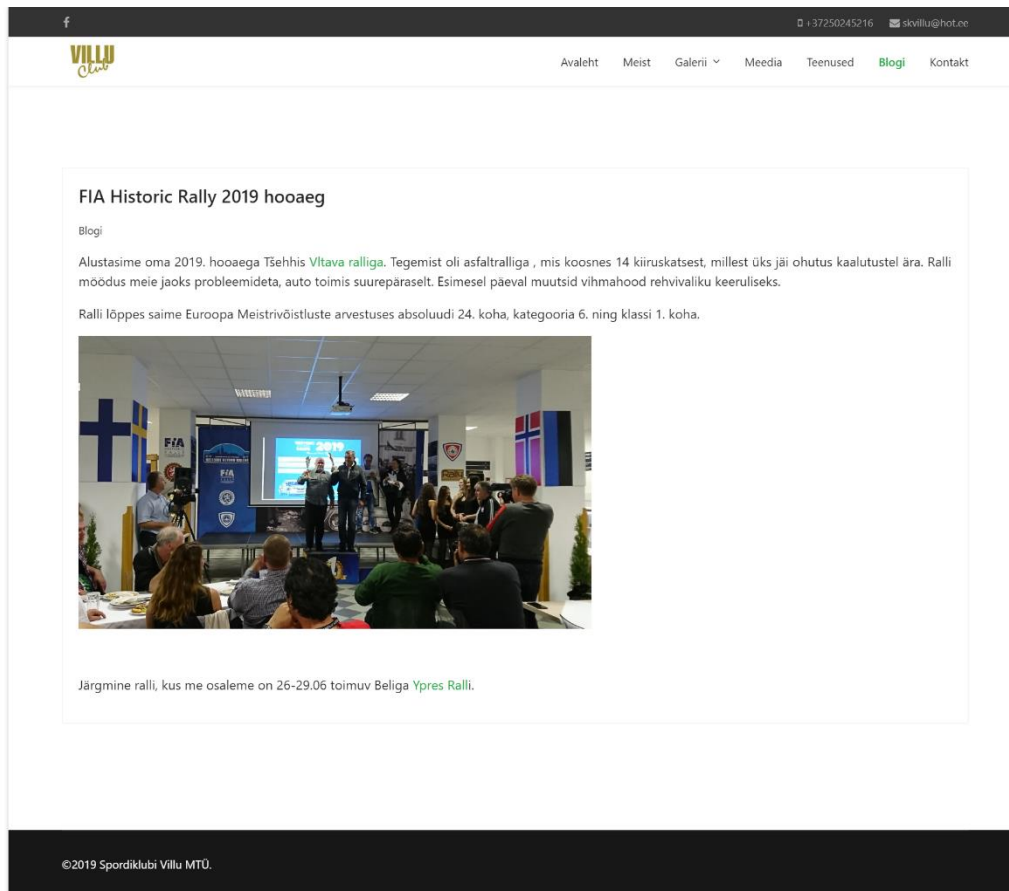
4.7 Veebilehe vaheleht Meedia

Joonis 8. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe vaheleht Meedia

Joonisel 8 on kujutatud veebilehe vaheleht Meedia. Sellel vahelehel on lingid artiklitele, videotele või saadetele, kus on spordiklubi või selle liikmete tegevusi kajastatud. Artiklid on aastate järgi sorteeritud ning kui kasutaja vajutab mõnele lingile, siis avatakse see link veebibrauseri uuel vahelehel.

4.8 Blogi

Joonis 9. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe vaheleht Blogi

Joonisel 9 on kujutatud spordiklubi kodulehe Blogi. Blogi lehel kuvatakse kõik blogipostitused ning uuemad postitused kuvatakse üleval pool. Hetkel on blogis vaid üks postistus seega kuvatakse ainult see. Kui lehe külastaja vajutab postituse pealkirjale, siis suunatakse ta edasi lehele, kus kuvatakse ainult valitud postitus.

4.9 Kontakt

Villu Club

Avalaht Meist Galerii Meedia Teenused Blogi Kontakt

Villu Mättik +37250245216

Mait Mättik +3725652790

Marko Mättik +3725134799

Kontaktivorm

Name

Email

Message

☐ Prove that you are not a robot. *

SEND

Villu Spordiklubi
76313, Kibuna
5.0 ★★★★★ 1 review
[View larger map](#)

Kibuna

Nõmmiku talu

Villu Spordiklubi

KAASIKU AGRO

KAASIKU

ROHUTIRTS

RÄÄK

RABAAÄRE

KEVAD

SOOÄARE

KIRSIÕIS

PANGA

KOIT

VAHTRA

RISTHEIN

Map data ©2019 Google Terms of Use Report a map error

©2019 Spordiklubi Villu MTÜ.

Joonis 10. Spordiklubi Villu MTÜ kodulehe vaheleht Kontakt

Joonisel 10 on kujutatud spordiklubi kodulehe Kontakt vaheleht. Lehe ülemises osas on kuvatud kolme juhatuse liikme nimed ning telefoninumbrid. Selle all on kontaktivorm, mille abil on võimalik lehe külastajal saata klubile e-mail lehelt lahkumata. Kontaktivormil on kõik väljad kohustuslikud ning pärast “Send” nupu vajutamist kuvatakse kasutajale teade, et kiri on edastatud. Lisaks saab lehe külastaja ka enda meilile automaatvastuse, milles tädatakse kirja eest ning lubatakse paari päeva jooksul ühendust võtta. Lehe lõpus on kuvatud spordiklubi asukoht Google Maps kaardil.

5. Testid

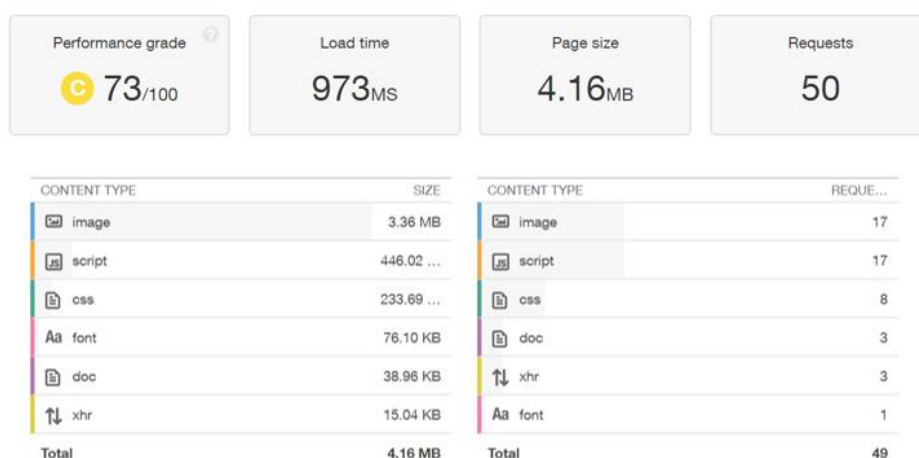
Veebilehe kirjeldustest saab järeldada, et loodud koduleht vastab kliendi poolt alguses esitatud funktsionaalsetele nõuetele. Täidetud said kõik kohustuslikud nõuded ning lisaks sai täidetud üks madala prioriteetsusega nõue. Teisejärgulistest nõuetest sai täidetud Google Mapsi kuvamine Kontakt vahelehel. Täitmata jäi teisejärgulistest nõuetest lehe mitmekeelseks muutmine, kuid kliendiga koostöö jätkudes on plaanis see tulevikus implementeerida.

5.1 Veebibrauserite test

Veebilehe toimimist veebibrauserites ning operatsioonisüsteemides testiti rakendusega Browsershots [25]. Testiti nii Linuxi, Windowsi kui ka Maci operatsioonisüsteeme. Testiti kõiki brausereid, mis veebileht automaatselt pakkus. Kokku testiti 115 erinevat veebibrauserit, 8 testi kukkusid läbi. Nendest 42. korral kukkus test läbi, sest veebilehe asemel oli kuvatud veateade, enamasti oli põhjuseks see, et veebibrauser kahtles lehe turvalisus. 65 korral oli testi tulemus positiivne. Testi tulemusena tehtud kuvatõmmised on kättesaadavad töö autori Google Drive kaustast [26]. Lisaks testiti veebirakendust manuaalselt Google Chrome 74.0 versioonis, Internet Exploreri 11.706 versioonis ning Mozilla Firefox 66.0 versioonis. Kõikides nendes veebibrauserites toimis rakendus vastavalt nõuetele.

5.2 Lehe kiiruse test

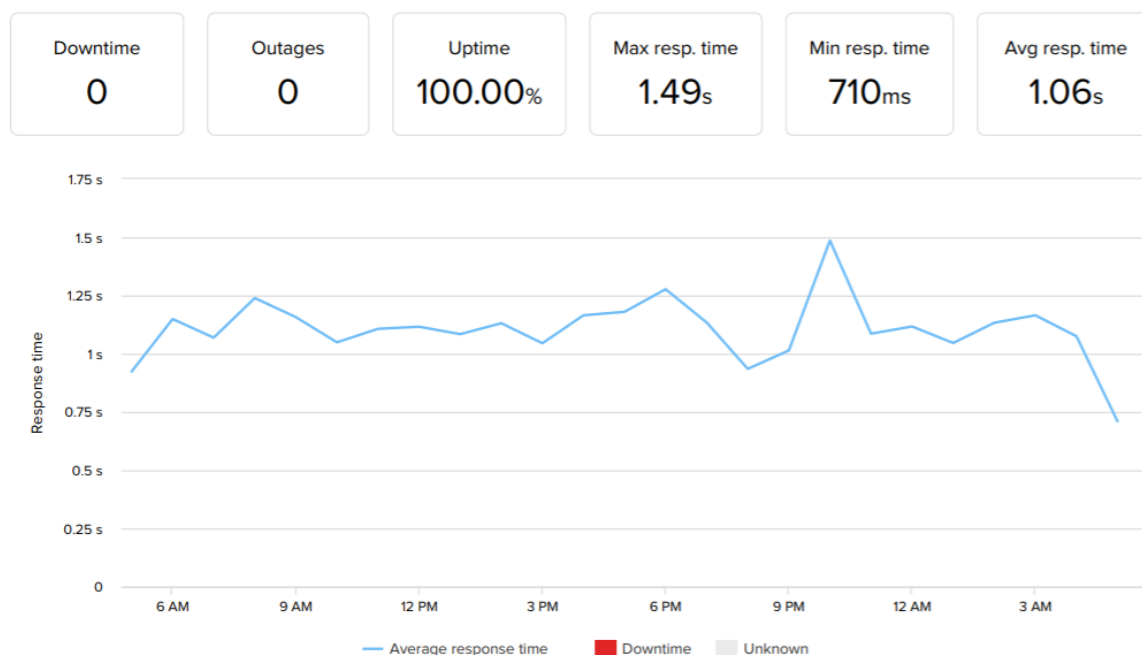
Lehe kiiruse hindamiseks kasutati Pingdon tööriista [27]. Testimisel kasutati Uptime Monitoring tööriista, mis iga 5 minuti tagant erinevast Euroopa linnast külastas veebilehte ning mõõtis selle kiirust. Lisaks jälgis rakendus, et kas veebilehe avamisel tekib mõni veateade.

Joonis 11. Lehe kiiruse test [27]

Joonisel 11 on kuvatud lehe laadimiskiiruse testi tulemus. Test ei kuvanud täpselt mis riigist lehte testiti, vaid näitas et lehte testiti Euroopast ja lehe laadimisajaks oli 973 millisekundit. Lehe maht on 4,16MB, millest 3,36MB on pildid Yslow testi ehk Performance Grade'i kohaselt sai leht hindeks C, test soovitas hinde parandamiseks kasutada küpsise vabasid domeene, teha vähem HTTP päringuid ning andmete kokku pakkimist.

Response time

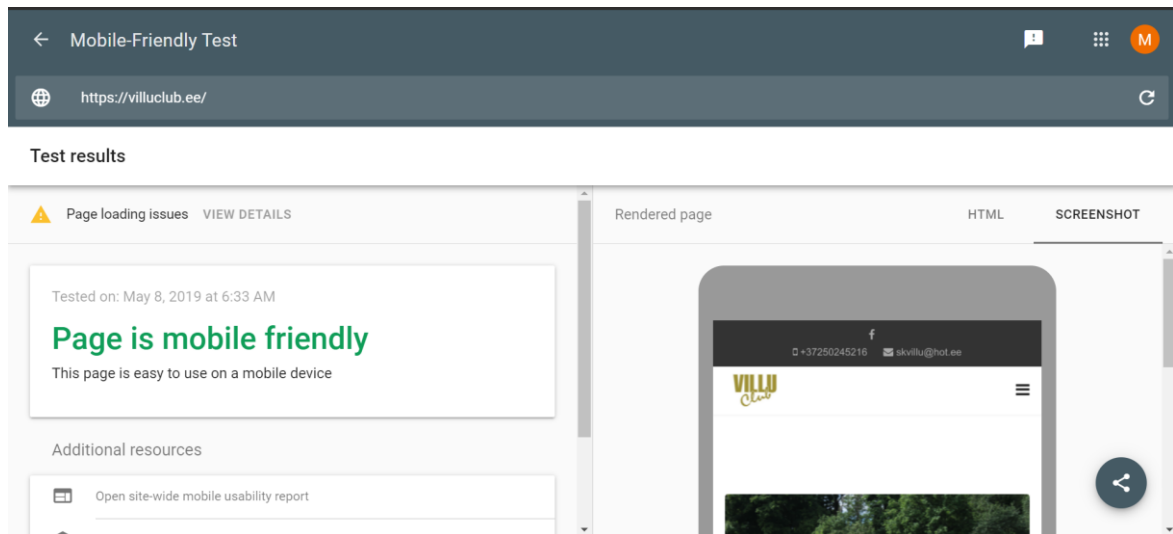
Joonis 12. Uptime testi 24 tunni tulemuste graafik [27]

Joonisel 12 on kuvatud Uptime testi tulemused 24 tunni jooksul. Sinine joon graafikul näitab veebilehe laadimisaega. Üleval on näha, et veebileht on 100% ajast olnud ligipääsetav ning probleeme pole esinenud. Lehe maksimaalne laadimiskiirus oli 1,49 sekundit, minimaalne 710 millisekundit ning keskmine laadimisaeg oli 1,06 sekundit. Kõik laadimiskiirused on arvestatud tunni keskmiste järgi, tunnis tegi rakendus 12 mõõtmist ning nende keskmine kuvati graafikule. Tegelikult on kõige väiksem laadimisaeg olnud 247 millisekundit ning kui lehte külastati Rootsist Stockholmist ning kõige pikem laadimisaeg oli 2,45 sekundit kui lehte külastati Itaaliast Milanost.

5.3 Mobiilisõbralikkuse ja dünaamilisuse testid

Kliendi sooviks oli, et leht võiks olla dünaamiline ning mobiilisõbralik. Selle testimiseks kasutati Google'i Mobile-Friendly Testi [28]. Lisaks kasutati ka Responsive Design Checkerit

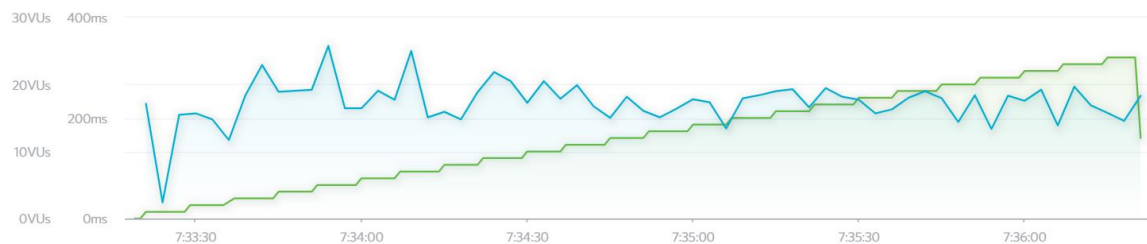
[29]. Design Checkeris testiti veebilehte kõikide seal kättesaadavate ekraani suurustega ning veebileht toimis neis kõigis õigesti.

Joonis 13. Mobiilisõbralikkuse testi tulemus [28]

Joonisel 13 on kuvatud Mobile-Friendly Testi tulemus. Veebisait läbis testi, küll aga kuvati üks veateade, mis oli seotud Facebooki ajajoone pistikprogrammiga. Iseenesest ei tohiks see probleemiks olla, sest mobiilis veebilehte kasutades Facebooki ajajoont ei kuvata.

5.4 Jõudlustest

Joonis 14. Jõudlustesti tulemuste graafik [30]

Joonisel 14 on kuvatud jõudlustesti tulemused. Jõudlustestide tegemiseks kasutati rakendust Load Impact [30]. Roheline joon näitab virtuaalsete kasutajate arvu ehk joonisel tulp VU. Sinine joon on lehe laadimiskiirus. Test kestis 3 minutit ning 7,2 sekundi pealt lisati lehele uus kasutaja. Nagu näha siis lehe laadimiskiirus jäi üsna samaks olenemata kasutajate arvust lehel. Esimese 10 kasutaja puhul oli lehe laadimiskiirus kõige hüppelisem, edasi see juba stabiliseerus.

6. Kokkuvõte

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli luua võimalikult väikeste rahaliste kuludega veebileht, mis vastavaks Spordiklubi Villu MTÜ nõudmistele.

Bakalaureusetöös tutvustati kolme hetkel kõige populaarsemat sisuhaldustarkvara, mis üheskoos omavad 69% sisuhaldustarkvarade turust. 60,6% turuosast kuulub Word-Pressile, 5,1% Joomlaile ning 3,3% Drupalile. Drupal on kolmest kõige tehnilisem tarkvara ning seda kasutatakse pigem suurte veebilehtede loomisel. Joomla ning WordPress on lihtsa kasutaja-liidesega ning ei nõua kasutajalt veebilehele sisuloomiseks tehnilisi teadmisi.

Töö käigus valmis Spordiklubi Villu MTÜle uus koduleht. Spordiklubi soovis veebilehte, mille ülalpidamine ning hooldamine ei vajaks palju teadmisi veebiarendusest ja oleks võimalikult odav. Seega otsustati veebilehe tegemisel kasutada sisuhaldustarkvara Joomla. See on tasuta kättesaadav ning ei nõua kasutajalt lehele sisu loomiseks tehnilisi teadmisi. Veebilehe loomise ainsateks kuludeks olid serveri ning domeeni tasud. Kokku tuli veebilehe maksumuseks 71,28€.

Loodud koduleht vastab kliendi funktsionaalsetele nõuetele. Veebilehe avalehel kuvatakse spordiklubi Facebooki ajajoon. Vahelehel Meist on klubi ning kolme klubi liikme tutvustus. Galerii vahelehel on võimalik klubiga seotud pilte vaadata. Meedia vahelehel on viited spordiklubi ja selle liikmete meediakajastustele. Teenused vahelehel on võimalik tutvuda klubi poolt pakutavate teenustega. Blogi vahelehel on võimalik lugeda blogipostitusi ning Kontakt vahelehel on kuvatud klubi asukoht Google Mapsil ning külastajal on võimalik klubile e-mail saata.

Veebileht vastas ka kliendi esitatud mittefunktsionaalsetele nõuetele. Jõudlustesti käigus külastas veebilehte 25 samaaegset külastajat ning nende arvust olenemata püsis lehe laadimiskiirus üsna stabiilsena. Veebileht on ligipääsetav ja töökorras Google Chrome, Internet Exploreri ning Mozilla Firefox veebibrauseritest. Lisaks on valminud veebileht ka mobiilsõbralik ning dunaamiline.

Kliendiga jätkub koostöö ka tulevikus ning siis on plaanis realiseerida lehe mitmekeelseks muutmine, avalikustada videote vaheleht ning leida sobivam lahendus galerii kuvamiseks kodulehel.

Valminud veebisait on ligipääsetav aadressilt www.villuclub.ee.

7. Viidatud kirjandus

- [1] 1. Horsman G. Web Content Management Systems: An Analysis of Forensic Investigative Challenges. *Journal of Forensic Sciences*, 2018, Vol 5, p. 1392 – 1393. <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ut-lib.ut.ee/doi/epdf/10.1111/1556-4029.13763> (10.05.2019)
- [2] Schäferhoff N. WordPress vs Joomla vs Drupal (Comparison). *WebsiteSetup*, 2018. <https://websitesetup.org/cms-comparison-wordpress-vs-joomla-drupal/> (01.05.2019)
- [3] Usage of content management systems. *Web Technology Surveys*, 2019. https://w3techs.com/technologies/overview/content_management/all (10.05.2019)
- [4] Notable WordPress Users. *WordPress*, s.a. <https://wordpress.com/notable-users/> (01.05.2019)
- [5] WordPress.com Plans and Pricing. *WordPress*, s.a. <https://wordpress.com/pricing/> (09.05.2019)
- [6] Core Contributor Handbook. *WordPress*, s.a. <https://make.wordpress.org/core/handbook/> (09.05.2019)
- [7] Developer Documentation. *WordPress*, s.a. https://codex.wordpress.org/Developer_Documentation (09.05.2015)
- [8] Wordpress codex. *WordPress*, s.a. <https://make.wordpress.org/core/handbook/> (09.05.2019)
- [9] Usage statistics and market share of Joomla for websites. *Web Technology Surveys*, 2019. <https://w3techs.com/technologies/details/cm-joomla/all/all> (22.04.2019)
- [10] Michael Phelps - MP Brand. *Joomla*, s.a. <https://showcase.joomla.org/browse-sites/17898.html#case> (22.04.2019)
- [11] Joomla Content Management System. *Joomla*, s.a. <https://www.joomla.org/> (22.04.2019)
- [12] Joomla! Video Training. *Joomla*, s.a. <https://community.joomla.org/joomla-training.html> (22.04.2019)
- [13] Our History. *Drupal*, s.a. <https://www.drupal.org/about/history> (22.04.2019)

- [14] Usage statistics and market share of Drupal for websites. *Web Technology Surveys*, 2019. <https://w3techs.com/technologies/details/cm-drupal/all/all> (22.04.2019)
- [15] About. *Drupal*, s.a. <https://www.drupal.org/about> (22.04.2019)
- [16] Drupal core release cycle: major, minor, and patch releases. *Drupal*, 2019. <https://www.drupal.org/core/release-cycle-overview> (22.04.2019)
- [17] Veebimajutus. *Radicenter*, s.a. <https://www.radicenter.ee/hosting/> (06.05.2019)
- [18] Helix Ultimate - Free Universal Joomla Template for any Website. *Joomshaper*, s.a. <https://www.joomshaper.com/joomla-templates/helixultimate> (06.05.2019)
- [19] Helix Ultimate documentation. *Joomshaper*, s.a. <https://www.joomshaper.com/documentation/helix-framework/helixultimate#basic-info> (06.05.2019)
- [20] My Facebook Page. *Joomla Extensions*, s.a. <https://extensions.joomla.org/extension/my-facebook-page/> (06.05.2019)
- [21] DJ-Extensions. *Joomla Extensions*, s.a. <https://dj-extensions.com/dj-imageslider> (07.05.2019)
- [22] FW Gallery Light Joomla! Extension. *Fastweb Effective Web Solutions*, s.a. <https://fastw3b.net/joomla-extensions/fw-gallery-light> (07.05.2019)
- [23] DJ-EasyContact. *Joomla Extensions*, s.a. <https://extensions.joomla.org/extensions/extension/contacts-and-feedback/contact-forms/dj-easycontact/> (07.05.2019)
- [24] Embed Google Map. *Joomla Extensions*, s.a. <https://extensions.joomla.org/extension/embed-google-map/> (06.05.2019)
- [25] Browsershots. <http://browsershots.org/> (08.05.2019)
- [26] Testi tulemused. *Google Drive*, 2019. <https://drive.google.com/open?id=1MPkYBgbnJCRd-Dl4K5kYunMhbQ0Yz2Gk> (08.05.2019)
- [27] Pingom. <https://pingdom.com> (09.05.2019)
- [28] Mobile-Friendly Test <https://search.google.com/test/mobile-friendly> (08.05.2019)

- [29] Responsive Design Checker. <https://responsivedesignchecker.com/checker.php?url=https%3A%2F%2Fvil-luclub.ee&width=1400&height=700> (06.05.2019)
- [30] Load Impact. <https://loadimpact.com> (09.05.2019)

Lisad

I. Vaheleht Meist

Villu klubi on tegutsenud juba üle 25 aasta, klubi asutati 1. detsembril 1993. aastal. Algusest peale on meie suureks kireks olnud autosport. Asutajaks on legendaarne Villu Mättik, kel täitub 2020. aastal 50 aastat autospordis. Kaasasutajateks on pojad Mait ja Marko Mättik, kel mõlemal on autospordis kogemust üle 25 aasta. Samuti on aastate jooksul klubi all võistelnud paljud teised Eesti autospordi huvilised. Näiteks oleme nii mõnelgi rallil olnud esindatud üle 10 ekipaažiga. Oleme osalenud nii rallikrossis, autoralli, lumeraja, autokrossis kui ka ringraja võistlustel.

Oma tegutsemise ajal oleme tegelenud võistluste korraldamise, võistlusautode ehitamise, hobikrosside korraldamise ja võistlusautode hooldamise ning logistikaga. Oleme innustanud noori tegelema autospordiga. Näiteks eelmisest aastast sõidavad meie klubi eest Autoralli Eesti Meistrivõistlusi Mihkel Vaher ja Kristjan Metsis.

Alates 2006. aastast on meie põhitgevuseks olnud FIA Historic Sporting Rally Meistrivõistlustel osalemine. Olime esimesed Eestis, kes sellel meistrivõistlusel osalema hakkasid ja seal ka aasta kokkuvõttes poodiumile jõudsid. Lisaks innustame ka teisi Eestis sellega tegelema.

FIA Historic Sporting Rally meeldib meile, sest seal on esindatud autospordi ajalugu. Meistrivõistlustel osalemise tingimuseks on auto vastavus ajastu FIA homologieeringule, kuid turvavarustus peab olema kaasaegne.

Klubi parimad tulemused: 1999. aastal Eesti Parim Autospordiklubi

Villu Mättik

Sattus autospordi juurde 1970. aasta mais, kui töökaaslane Viktor Koort ütles talle, et kuule sul on hea tööauto hakkame rallit sõitma ning Villu mõtles, et miks ka mitte, mulle ju meeldibki kiiresti sõita. Esimesel aastal osales kahel rallil ning ühel autospindil, kusjuures kõikidel nendel võistlustel osales ta tööautoga mitte spetsiaalse ralliks ehitatud sportautoga. Villu esimeseks ralliks oli 1970. aasta mais Kella ralli. Edasi tegi aga asja tõsisemalt ning hakkas võistleva sportautoga GAZ-51. Rallile lisaks on Villu tegelema ka autode mittevõistlustega, mis koosnes vigursõidust, ökonoomsussõidust ning granaadiviskest. Veel on ta tegelema automakketõusuga, erinevate sprintide, autode kutse meistrivõistluste, ringraja sõidu ning jäärja sõitudega. Kuni 1977. aastani tegeles Villu veoautokrossi ning veoautoralliga. Alates 1977. aastast hakkas ta sõitma ziguliga. Lääbiaegade on Villu võistelnud järgnevate autodega: GAZ-51, VAZ-21011, Lada 2105, Lada VAZ-2101, Lada VFTS, Ford Escort, BMW 2002, BMW M3, BMW 325. Villu kaardilugejad läbi aegade: Viktor Koort, Ants Kaer, Riho Sepp, Avo Soots, Ene Nigols, Arvo Mellis, Villu Ester, Olaf Suuder, Eero Krall, Kristjan Len, Mait Mättik ning Arvo Maslenikov.

Oma kõige põnevamateks rallideks peab Villu kahte Läti rallit, kus osales üle 200 veoka üle Nõukogude Liidu. Ralli kestis reedest pühapäevani ning ralli keskmiseks kiiruseks oli 72 km/h. Veokad kaalusid 3,5 tonni ning oli standardmootoriga. Kolme päeva jooksul läbiti rallil 2100 kilomeetrit.

Villu avastas Historic Sporting Rally enda jaoks, kui 2004. aastal käis ühte selle meistrivõistluste etappi vaatamas ning kui seal tuttavad tegid ettepaneku, et Eestis pole veel ühtegi Historic autot ning tehke teie endale. Villule hakkas see mõte meeldima ning kuna enamus elust on Ladadega sõidetud, siis otsustati teha Historicu tingimustele vastav Lada 2101 ning 2006. aastal sai see ka FIAlt vastava dokumendi. See Lada 2101 on muide esimene Historic Rally Lada maailmas ning esimene Historic auto Eestis. Hiljem 2006. aastal ehitati ka Lada 2105, mis vastab samuti Historic Rally tingimustele.

Kokku on Villu osalenud 285 rallil, 41 rallikrossil, 7+x rallisprinti ning 10 ringraja võistlusel.

Parimad tulemused: 1972. 1973. hooaja edetabelis 1., 1974. hooaja edetabelis 2., 7. kordne Eesti meister autospordis, 2008 ning 2013 FIA Historic Sporting Rally aasta kokkuvõttes 1971-1976 kategoorias 3. koht

Mait Mättik

Alustas autospordiga 1993. aastal Vana Toomase rallil kui oli isa Villu kaardilugeja. Esimene ralli lõppes klassivõiduga. Alates 1993. aastast on sõitnud ise rallisprinte, ringrada, rallikrossi ning autokrossi. Aastatel 1995-1997 sõitis rallit koos venna Markoga. Lisaks on olnud ta veel kaardilugeja järgnevatele autosportlastele: Tarmo Riismaa, Gunnar Tamm, Mart Liiksaar, Priit Vahststein, Jari Hämäläinen, Jouni Papunen, Kajjo Sadam, Endel Kraas, Vello Lõugas ja Jukka Koskinen. Alates 2009. aastast on ka ise piloodina rallidel osalenud. Kaardilugejaks on olnud Kristjan Len ning ühel rallil ka Mihkel Vaher. Aastatel 1998-2006 tegeles aktiivselt ralli- ning autokrossiga. Nendel aastatel võitis mitmeid etappe ning oli ka hooaja kokkuvõttes poodiumikohtadel. Lisaks on osalenud ka rallisprintidel ning ringraja sõidus. Lääbiaegade on võistelnud järgnevate autodega: Lada 2105, Lada VFTS, VAZ-2101, VAZ-21011, Lada 2107, Ford Escort RS2000, BMW M3, BMW 2002, GAZ-51, Mercedes Benz 190e, Opel Ascona 2000, Opel Manta, Talbot Sunbeam, Toyota Celica ning Ford Escort 1300GT.

Maidule meeldib samuti FIA Historic Sporting Rally kontseptsioon enim, sest see on läbilõike ralliautode ajaloost ning lisaks on ka sõitjate vahel meeldiv sõbralik õhkkond ning saab kohtuda paljude huvitavate inimestega.

Parimad tulemused: Mitmed etapivõidud ralli- ning autokrossis, Mitmetel aastadel on olnud autokrossis hooaja kokkuvõttes poodiumil

Marko Mättik

Tuleb varsti!

II. Litsents

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Marilin Mättik**,

(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
Veebilehe loomine Spordiklubile Villu,
(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Vambola Leping,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

1. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi

Tartus, **10.05.2019**